

Nr 162

Av herr Ahlsten m. fl., angående stöd åt fårskötseln på Gotland och Öland.

I sitt yttrande över jordbruksanslagsutredningens förslag rörande bidragen till bl. a. bagghållning har lantbruksstyrelsen framhållit att av fårstoc-kens fördelning inom landet synes framgå, att Norrland ingalunda är det enda område i riket där fårskötseln kan tillmätas betydelse för det mindre jordbrukets inkomstmöjligheter. Styrelsen syftar härvid i första hand på Gotlands län, där fårskötseln av ålder intar en mycket framskjuten ställning inom jordbruksdriften, men i någon mån även på Öland samt Värmlands och Gävleborgs län m. fl. områden, där denna näringsgren ännu i dag är av jämförelsevis stor omfattning.

Av tillgänglig statistik framgår att hela landet 1946 hade en fårstam på 516 342 st., varav på Gotland 38 757 st. 1956 hade fårstammen minskat till 177 000 st. varav på Gotland fanns 40 460 st. Gotlands län är det enda i hela riket, som under denna tioårsperiod ökat antalet får. Detta sammanhänger med att stora jordområden under de allmänt torra somrarna knappast lämpar sig för annat än fårbeten. Avelsarbetet har också genom medverkan av hushållningssällskapet lett till goda resultat i det att inom rasen av det gotländska utgångsfåret finnes stammar mycket lämpade för produktion av pälskinn, vilket i betydande grad förbättrar ekonomien för fårskötseln.

Ingen kan förneka, att det på Gotland och Öland torde råda särskilda förhållanden, som i många fall avviker från vad som eljest är för handen inom landet i stort. De stora områden av karga marker och avsaknad av skog i samband med torra somrar har skapat problem, som gör det nödvändigt för befolkningen att anpassa produktionen till dessa betingelser. Detta har gjort, att fårskötseln fortsatt, trots att den minskat så oerhört inom andra delar av landet, även i Norrland. Det synes oss därför rimligt att de områden av vårt land, som trots den rationalisering som skett de senaste åren ändå visar sig ha naturliga betingelser för fårskötsel, även om den i många fall blir en tvingande ekonomisk nödvändighet, kan komma i åtnjutande av stöd för fårskötseln.

På Gotland och Öland har bedrivits en omfattande hästavel vilken nu i mycket stor utsträckning upphört. Då av allt att döma fårskötseln är och kan bli av betydelse för dessa områden, kunde visst belopp ur statens lånefond för hästavelns befrämjande ställas till lantbruksstyrelsens disposition

för att genom hushållningssällskapens i Gotlands och Södra Kalmar läns förmedling användas som lån för anskaffande av avelsfår inom dessa områden. Då det kan tänkas andra vägar genom vilka det behövlige stödet kan ges, torde en utredning av frågan lämpligen genom lantbruksstyrelsen behöva verkställas.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställas,
att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära en utredning av formerna för stöd åt fårskötseln på Gotland och Öland samt till nästa års riksdag inkomma med förslag.

Stockholm den 24 januari 1958

Johan Ahlsten

Per Svensson
i Stenkyrka

Bengt Arweson

Fritz Börjesson

Mac P. Hamrin
i Kalmar